

17. oktober 2018

UKA 2018/49, 81, 140

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at henlægge whistleblower- undersøgelser til en tilstrækkeligt uafhængig enhed.

(Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM2019 at omdele en redegørelse med anbefalinger til, hvordan indsatsen mod korruption kan styrkes. Redegørelsen skal herunder indeholde en beskrivelse af fordele og ulemper, foruden de økonomiske konsekvenser og juridiske forudsætninger, ved henholdsvis etableringen af en uafhængig antikorrupsionsenhed og fremlæggelsen af en antikorrupsionslov, som samler tiltagene mod korruption.

(Medlem af Inatsisartut Steen Lyngge, Demokraterne)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for indførelse af whistleblower-ordninger i de selvstyrejede aktieselskaber.

(Inatsisartutmedlem Steen Lyngge, Demokraterne)

Det er helt i tråd med Siumuts holdninger, at indføre whistleblower-ordninger i et åbent samfund som er baseret på demokratiets ånd i sin daglige drift af samfundet. Siumut finder det derfor vigtigt, at man foretager oplysningskampagner og information omkring hvad whistleblower-ordninger er og hvordan man kan forstå denne ordning. Whistleblower-ordningen fungerer således, at man ved lovbrud og lignende overtrædelser giver medarbejderne mulighed for, at kunne sladre udadtil.

Skal man forklare hvad whistleblower betyder på grønlandsk kan man forstå det således, at en person har erhvervet sig en viden om lovovertrædelser, eller hvis han har alvorlige kritisable holdninger for eksempel til koncerner, forbund eller offentligt ejede virksomheder og hvis han så i forbindelse med sin relation til virksomheden har tavshedspligt og der sker noget alvorligt, så er han beskyttet af denne lov til, at kunne udtale sig.

Som forslagsstillerne selv fremstiller det, så etablerede Naalakkersuisut i 2015 en whistleblower-ordning i Selvstyrets centrale administration, derfor er denne ordning stadig meget ny herhjemme og giver meget få handlemuligheder – endnu.

Whistleblower-ordningen er udtryk for åbenhed, demokrati og ubegrænset ytringsfrihed som er i vores allesammens interesser samtidig med, at ordningen kan forebygge lovovertrædelser, hvilket i sidste ende vil komme samfundet og os allesammen til gode. Forslagsstillernes udmelding som bygger på, at whistleblower-ordningen skal være uafhængig af alle interesser i sin opbygning virker efter Siumuts mening tiltalende og vi er interesserede i ordningen under henvisning til forslagsstillernes begrundelser.

I de seneste to år har der kun været ganske få, der har givet lyd fra sig i forbindelse med ordningen, hvilket dog også efter Siumuts overbevisning kan skyldes, at der nok ikke er sket kriminelle overtrædelser i større omfang, men når det er sagt, så kan det måske også skyldes, at der ikke forefindes mulighed for uafhængige undersøgelser, hvorfor vi fra Siumut derfor ikke kan udelukke, at dette kan være årsagen til, at ordningen ikke er gået rigtig i gang. Siumut vil gerne være med til at italesætte bekæmpelsen af sådanne bedragerisager, da det er vigtigt, at vi har en uafhængig datacentral, der kan opsummere og gemme de forskellige indsatser, der har været foretaget, samtidig vil vi fra Siumut tage mere klart stillingtagen hertil når Naalakkersuisuts redegørelse med anbefalinger foreligger.

Forslaget om at ordningen også skal indbefatte de offentligt ejede virksomheder, ser vi som rimeligt interessant fra Siumut, dog vil vi - igen - fra Siumut tage mere klar stillingtagen hertil når Naalakkersuisuts redegørelse med anbefalinger foreligger.

Siumut finder det vigtigt, at samfundet som sådan kan fungere i tryghed og, at der udvises en god etik og, at der ikke foretages bedragerier, vi er trods alt kun ganske få mennesker i vort samfund og mulighederne bør være rimeligt ligestillede for alle og være gældende for alle hvilket vi værdsætter.

Med disse bemærkninger fra Siumut indstiller vi alle tre forslag til behandling i Lovudvalget inden forslagene skal andenbehandles.

Anders Olsen, Siumut